

Salacas vārds

Nr. 4(4)

1996. gada 15. augustā
Iznāk divas reizes mēnesī

Laikraksts novadam, nākotnei, jūsu reklamai un sludinājumiem

Šodien —

15. augusts. Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas svētki — svēteļnieki jau Aglonā.

Senči šai dienā esot svinējuši Lielo Māru jeb Vasaras Māru. Taču svinēt mūsu senčiem vienmēr vispirms ir nozīmējis sakopt, satīrīt un izdarīt. Tāpat kā Ligo svētki sākas ar mājas, sētas un staļu tīrīšanu un tikai pēc tam top ziedu vītnes un bērzu meijas, tiek siets siers un nobaudīts brūvētais alus, tā arī Lielajā Mārā vispirms uzkopj māju, jo kukaiņi, kas šai dienā ir izdzīti, atpakaļ vairs neatgriezīsies, bet — veļu šodien nemazgājiet, tāpat arī linkopjiem jāuzmanās (tādu gan mūsupusē pamaz) — nedrīkst arī linus mērk. Un, kad tas viss izdarīts un ievērots, tad jākauj auns un jāriko Lielās Māras mielasts. Un nenoliedzami — par to, ka dienas kļūst arvien isākas, liecina arī tas, ka dažviet saimnieces šai dienā, nenogaidot dzērviņu aizlidošanu, pārtrauc saimei dot launagu (dzērves parasti ap 25. augustu, laizdamās uz siltajām zemēm, aiznesot launagu, lai atpakaļ to nestu tikai nākamajos Jūrgos).

Tā — kur bijusi, kur ne — viena vasara atkal būs projām — skaties, augusts jau pusē. Tas nekas, ka «oficiāli» rudens arī šogad sākas tikai 22. septembrī pl. 21.00. Vēl divas nedēļas, un arī bērniem skolas somas jāceļ piecos, un tas jau ir īstais rudens sākums.

Šī vasara bijusi tāda īpaša — prezidenta vēlēšanas, mūsu olimpiski olimpiķu spēles Atlantā, kuras pie tam bija olimpiskās simtgades spēles — tas viss nenotiek katru gadu. Tas un daudz kas cits svarīgs Latvijai, pasaulei, protams, arī katram no mums. Taču ne tikai tas — kāds satika savu lielo mīlestību, kāda maža dzīvība nāca pasaulē... Katram savi svarīgie notikumi.

Kas šovasar pilsētā piemetis tā vairāk sāls ikdienas virai? Kas tāds, kas nenotiek katru gadu? Kādas pārmaiņas? Protams, pārmaiņas uz labu vienmēr ir patīkamas, taču arī no nemītiem jaunumiem var nogurt.

Latvija pašlaik vēl arvien pieder pie tām valstīm, kuras vēl tikai top — atjaunojas un veidojas par valsti ar tradīcijām. No vienas puses — varam būt laimīgi, ka dzīvojam laikā, kad top tik daudz jauna, bet no otras — gribas taču arī kādu drošību, stabilitāti, sajūtu, ka rit nebūs kāda banka izputējusi vai cenas cēlušās, vai kāds jauns likums pieņēms, kas visu apgrīz kājām gaisā, un vēlāk pierādas, ka kļūdaini. Citi mūs par to apskauž — tagadējais Dienvidkorejas goda konsuls Latvijā Jānis Krūmiņš atceras, ka pirms pieciem gadiem (to-reiz viņš bija laikraksta «Atmoda» redaktora vietnieks un deputāts) kāda senatore no Amerikas kritusi viņam ap kaklu, gandrīz raudādama: «Jums te viss notiek! Mēs Amerikā pa gadu izmainām kādus divus pantus likumā, tas mums ir baigais notikums. Garlaicība!» Latvijā toreiz esot gadā pieņēmi kādi 2 tūkstoši likumu...

Tagad Ministru prezidents Andris Šķēle saka, ka vajadzīga stabilitāte, kas nenozīmē nemainīgi mazas pensijas, nemainīgi augstas cenas, bet gan nozīmē māju sajūtu un darbu, iespēju plānot rītdienu.

No kāda gudra vīra uzzināju, ka kanādieši esot viņam teikuši — pie viņiem avīzēs rakstot par to, ka vilciens nogājis no sliežu, bet mēs par to, ka pienācis laiks. Bet varbūt tas nemaz nav slikti — lai jau sensācija paliek kā retums, jo arī tas taču dod drošības sajūtu, ka tu vari avīzē izlasīt — viss ir mierīgi, vēl arvien aug labība, no kuras cepts maize, un aug zāle, kuru ēd govīs, lai dotu pienu.

Laiks ir cits, nav vairs tā, kā bija pirms pieciem gadiem, kad laikraksti orientējās uz sagraušanu, tagad nepieciešama analītiska, pragmatiska pieeja, lai celtu.

Svētki. Norikumi. Ikdienu. Stabilitāte. Šoreiz pieskāros šim vērtībām. Tās ir viena otrai pakārtotas un rodas viena no otras.

Tikai stabilā ikdienā, labu notikumu iespaidā var radīt īstus svētkus.

Atliek tikai vēlēties, lai mums visiem būtu mājas, kuras sakopt un kurās svinēt svētkus pēc padarīta darba. Lai jebkuru notikumu mēs varētu uzņemt un pavadīt pašpalāvivā un drošībā!

Nelda Irbe

*** REDAKCIJAS SLEJA ***

Pienu ēdu, pienu dzēru...

Labrencī, 10. augustā, jau pirms saules esot jāpateidzas sakult sviestu, tad tas ilgi stāvēt neobjāties, turklāt noderot zāļiem.

Bet augusta izcilākie senču svētki — Labrencis jeb Uguns diena — jau pagājuši, un kam ar to sviesta kuļšanu šoreiz nav paveicies, tam bez zāļu sviesta jāpaliek un jāatceras tas nākamgad.

Taču, lai tiktu pie sviesta kuļšanas, vispirms jābūt pienam. Tāpēc arī grībējam uzzināt, kā pašlaik veicas piensaimniekiem mūsu novadā. Dažus izdevās satikt, taču vairumu, domājams, nodarbina vēlās siena laiks.

Izrādās, mūsu novadā veselas 4 piensaimnieku kooperatīvās sabiedrības: «Kraštīņi» — Ramatā, «Sēļi» — Sēļu

pagastā, «Malca» — Skaņkalnē un Mazsalacā un «Salaca» — Vecatē.

Vecates pagastā piensaimnieku kooperatīvās sabiedrības «Salaca» biedru sapulce notika 6. augustā. Kopš jūnija notikušas jau 3 sapulces, kas arī ir atkalatākums šai sabiedrībai, kas it kā nodibināta jau pirms 3 gadiem, un sākumā to vadījis tagadējā pagastapadomes priekšsēdētāja.

Pašlaik «Salacā» stāvoklis diezgan smags, jo īstas kārtības dokumentos un biedru naudas skaitās maksātas, taču naudas nav — it kā zemnieku saimniecības nav atlīdzinājušas izlietoto degvielu. Traucē arī cilvēku neticība tagadējai vadībai, jo, «ja jau ciema priekšsēdētāja neko nevarēja izdarīt, ko tad citi varēs?»

Pašlaik priekšsēdētājs ir Leons Liepiņš, bet otrā dienā pēc sapulces no viņa nekādu informāciju nebija iespējams iegūt, jo viņam pēkšņi esot paaugstināta temperatūra.

Biedru skaits tagad piensaimnieku kooperatīvajā sabiedrībā — 31. Grāmatvede Edīte Korņejeva informēja, ka pašlaik plānojot jaunu biedru uzņemšanu, lai būtu vairāk naudas Valmieras piena kombināta akciju iepirkšanai. Ja kombināts strādās ar peļņu, arī «Salacā» būs dividendes. Taču galvenais pašlaik esot dokumentu sakārtošana.

Tas šoreiz par Vecati, bet arī pārējiem vēlējamies uzdot vismaz pāris jautājumu par to, ar ko tieši viņi pašlaik nodarbojas, kādas problēmas visak-

tuālākās un kādi plāni turpmākam, taču... Vecatē prognozēs ne pārāk optimistiskas, Ramatā pārvaldnieks pazūd trīs minūšu laikā, uzzinot, ka zvana no «kaut kādas avīzes». Un telefona sakari jau arī mums ir diezgan sliktā līmenī, tāpēc sazvani pagrūti.

Tāpat uz kādu no nākamajiem avīzes numuriem būs jāatliek sarunas ar Sēļiem un Skaņkalni.

Piensaimnieku kooperatīvo sabiedrību pārvaldnieki:

Vecatē «Salaca» — Leons Liepiņš — tel. 52747.

Ramatā «Kraštīņi» — Juris Razminovičs — tel. 52135.

Sēļos «Sēļi» — Nīna Sofonova — tel. 52383.

Skaņkalnē «Malca» — Jānis Alps — tel. 51846.

Jūsu «SV»

***** APSVEIKUMS *****

Katru gadu augustā
dzimšanas dienu svin
kultūras nama direktore
Nellija Nurmika

Novēlam skaistu dzīves jubileju un
pievienojamies tieši pirms 10 gadiem radītajam K. Kalnieša novēlējumam!

Kārlis Kalnietis

Mazsalacas kariatide

Nāc un dziesmai savu balsi dod,
Ek, kur dejā brunči deg un plivo! —
Laikiem cauri dienu gars lai dzīvo —
Lai šai dailei tauta spēku rod.
Izgaist saubas, atkriņt dienu grūtums,
Ja tu ļauzī mīlestību jūti —
Aiziet gadi — gaismu starojot.

1986

Nav jau viegli tādu mūžu nest
Un, kad grūti, — palīdz sapņu kalpes,
Remdē senā skābumkārne slāpes,
Mijā Salacā tad bēdu mest.
Ieskanēt mums Skaņkalna zvānā,
Kļūsim lieli savā dzīvošanā —
Aicinu no velna kanceles.

1. augustā Līgai Liepiņai — 50

Aktrise par Mazsalacu

Līgas Liepiņas meita Anna šobrīd ir Valmieras teātra aktrise un sasniegusi apmēram tos gadus, kad māmiņa nospēlēja savas slavenās kinoloģijas filmās «Pie bagātās kundzes», «Vālodzītē», «Klāvs Mārtiņa dēls».

— Līga, es nojaušu, ka pie savas meitas izvēles esat vainojama tikai jūs pati — tā teikt, ar savu kaitīgo paraugu. Kas jūs pašu, mazpilsētas meiteni, pamudināja uz teātra spēlšanu?

— Tā noteikti bija skola. Savu Mazsalacas vidusskolu es atceros ar vislielāko mīlumu un gaismu. Tajos drāmasjos pēckāra gados, kad ikdienas dzīve bija smaga darba un pelēcības pilna, skola bija kā gaismas siltiņa, ap to rosījās visa kultūras dzīve pilsētā. Atceros mūzikas skolotāju Jāni Menci, kurš bija izveido-

jis lielisku kori, kas piedalījās visos svarīgākajos Mazsalacas dzīves notikumos. Skolā darbojās arī orķestris, kurā spēlēja abi mani brāļi: viens pūta trompeti, otrs — to vislielāko ragu — tubu. Viņiem nebija nekādas muzikālās izglītības, bet skolotājs Mencis prata viņus tam attiecīgi sagatavot. Mums bija brīnišķīgs skolas direktors — Jānis Osis, mācību daļas vadītājs Pabriks — gudri, inteliģenti vīri — pedagogi ar pirmkārt izglītību un stāju. Viņi noteikti apzinājās savu kultūras nesēja misiju un attiecīgi veidoja skolas gaisotni. Mums bija tāda tradīcija — izlaiduma klase, beidzot skolu, uzved kādu lugu. Arī es, protams, tajā uzvedumā piedalījos.

— Par bērniņu...
— Es piedziņu tūdaļ pēc kara, un manā bērnībā Mazsa-

lacā visi mazpilsētiņās iedzīvotāji kopa savus dārzus un loņipus. Arī bērniem nācās sūri grūti strādāt, jo tas bija izdzīvošanas jautājums. Ganījām govīs pa grāvmalām, vācām sienu, slaucām, ravējām. Rudeņos mīcijāmies pa dubļainajiem kolhoza kartupeļu laukiem, vasarās rāpojām pa bezgalīgajām biešu vagām... Mūsu skola skaitījās ļoti progresīva — turēja pati savu fermu (Mazsalacas pagasta «Tīšos» — red. piez.). Vismaz pāris reizi mācību gada laikā nācās tur pa trim dienām nostrādāt. Auksts, netīrs, silta ūdens nav, nav kur nomazgāties un kārtīgi izgulēties. Un ne jau katra meitene spēja izslaukt pa desmit govīm, bet vajadzēja pierast.

— Vai pati jūtaties vairāk pilsētniece vai laucīniece?
— Pēc laukiem ļoti ilgojos.

Protams — ne jau pēc tā kolhozu laiku murga, bet pēc lauku miera, dabas, kļusuma un skaistuma gan. Sevišķi jau Jāņos. Atceros, kā mēs bērniībā gatavojāmies, jo man taču gan tēvs, gan brālis ir Jāņi. Paši darījām alu un sējām sieru, rotājām kletniņu ar meļiem un sagrieztām kalnēm. Tās smaržas!...

— Vēl par skolu...
— Rīgas 49. vidusskola, kur mēdās dēls Indriķis, pamanīju to veco, labo tradīciju atdzimšanu, kādas atceros savā Mazsalacas skolā. Skolas sariņojumos un lielos svētkos tiek aicināti nevis profesionāli mākslinieki, bet uzstājas skolēni paši.

Fragments no A. Danosas sarunas ar Līgu Liepiņu («Sk. un G.» 1996. g., Nr. 7)

Darba laiki medicīnas iestādēs

Table with columns for medical institutions (Ambulance, Bērnu kabinets, dr. Madne, etc.) and their working hours across different days (P, Q, T, C, P, S, Sv).

16. augustā — Uzvaras svētku dienā

Uzvaras svētku dienu, 16. augustu, Mazsalacas aizsargu saime bija izraudzījusi, lai tajā iesvētītu aizsargu uzskoptos igaunju karavīru kapus Salacas upes līcī.

kapiem nekad neaizugs, jo te atdusas karavīri, kas pirms 17 gadiem atdeva dzīvības par Latvijas un Igaunijas brīvību.

Maestro Liču skolā

Jau piektdien, 9. augustā, mūsu novadā ieradās ansamblis «Dzēguzīte», kas no Mazsalacas devās tālāk uz savu vasaras radošā darba nometni Liču skolā.

Dziedāja «dzēguzēni», dziedāja mazajā mazsalcietie Agne... Fotografējās... «Dzēguzēni» atstāja savus autogrāfus kultūras hronikā — devās uz savu Ramatu.

sākumskolas. No šī kolektīva uzturēšanās mūsu novadā esam ieguvēji visi.

IEĻŪDZ MAESTRO RAIMONDS PAULS! Liču skolā pie Salacas 17. augustā pl. 16. Ansambļi «Dzēguzīte» un «Dzintariņš» KONCERTS.

Valmierā diennakts uzticības telefons — 33644. Pārmaiņu atbildināra un Indulis. Iepazīšanās sludinājums.

Reklāmas, paziņojuma vai sludinājuma veidlapas izgrīvētas, aizpildiet, ielieciet aploksnē un sūtiet: Mazsalacā, a./k. 83. Redaktore Nelda Irbe. Reg. apl. Nr. 1990. Telefons 51176.